

РЕШЕНИЕ

№ 6883

гр. София, 14.11.2014 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 40 състав,
в публично заседание на 16.10.2014 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Диляна Николова

при участието на секретаря Ана Илиева, като разгледа дело номер **6194** по описа за **2014** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл.112, ал.1, т.4 от Закона за здравето /ЗЗдр/.

Образувано е по жалба на Х. И. Г. срещу Експертно решение № 0379 от зас. № 069/28.05.2014г. на Националната експертна лекарска комисия – специализиран състав по ортопедични болести, с което по жалба на Агенция за социално подпомагане /АСП/ е отменено Експертно решение № 2978/26.11.2013г. на ТЕЛК за общи заболявания при V-та МБАЛ, [населено място] и протокол на орт.ЛКК № 126/04.08.2013г. като е прието, че Х. И. Г. не се нуждае от акумулаторна инвалидна количка.

Жалбоподателят моли за отмяната на оспореното решение на НЕЛК като излага доводи за неговата незаконосъобразност. Твърди, че без никакви мотиви и в нарушение на закона административният орган е отменил решението на ТЕЛК като по този начин отменя конституционното му право на помощ за предвижване с акумулаторна количка като лице с реално и основателно определена 98 % ТНР. В съдебно заседание поддържа жалбата лично по изложените в нея съображения.

Ответникът – Национална експертна лекарска комисия, чрез юрк.К. оспорва жалбата и моли да бъде отхвърлена като неоснователна. Поддържа изложеното в мотивите на административния акт, че лицето може да ползва рингова инвалидна количка като се аргументира, че му е призната 98 % трайно намалена работоспособност с чужда помощ. Претендира разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна Агенция за социално подпомагане чрез адв.Н., моли за отхвърлянето на жалбата по съображенията, изложени в мотивите на оспорения акт. Аргументира се, че лицето не е доказало, че отговаря на изискванията на закона за предоставяне на акумулаторна количка.

Останалите заинтересовани страни – Районно управление „Социално осигуряване“-С. и Агенция за хората с увреждания, редовно и своевременно призовани, не се представляват, не ангажират становище по жалбата.

Прокурор от Софийска градска прокуратура, редовно призована, не взема участие в производството по делото и не изразява становище по законосъобразността на оспорения акт.

Административен съд София-град, като обсъди релевираните с жалбата основания, доводите на страните в съдебно заседание и прецени събраните по делото доказателства, приема следното от фактическа страна:

Видно от документите по делото, вследствие на злополука, приета за трудова, станала през 1985г. при качване в движение във влак по време на командировка, жалбоподателят е с ампутация на десен долен крайник на ниво бедро-горна трета. От приетото медицинско експертно досие /МЕД/ на Х. И. Г. и съдържащото се в него Експертно решение № 2028 от зас. № 178/26.10.2000г. на ТЕЛК за общи заболявания при V-та ГKB, [населено място], се установява, че жалбоподателят е лице с 98% трайно намалена работоспособност /ТНР/ с чужда помощ, поради наличие на общо заболяване и злополука с водеща диагноза „Травматична ампутация на краката“. При освидетелстването от комисията е снета следната анамнеза: Пенсионер по И., с група инвалидност от 1986г. Явява се за влошено състояние. През м.август 1985г. при злополука получил конквасация на десен долен крайник, което наложило ампутация на ниво бедро. През последните години се оплаква от силни болки в двете ТБС, ограничени движения в същите, затруднение при носене на протеза. Констатирани са двустранни артрозни изменения на ТБС, ограничаващи в тежка степен движенията с изразена остеопороза на костите, образуващи ТБС. Прието е поради това, че лицето се нуждае от чужда помощ, от инвалидна количка, задвижвана с чужда помощ, тоалетен стол и стол за баня.

Видно от протокол за техническо състояние на А. изх.№ 0255/13.08.2010г. на Национален център за социална рехабилитация, жалбоподателят има акумулаторна инвалидна количка, закупена през 2002г., която не се движи и няма хранване, поради което се нуждае от основен ремонт и нови акумулатори.

Съгласно медицински протокол № 126/04.08.2013г. на Лекарската консултативна комисия по ортопедия при Д. [фирма], на основание чл.24, ал.1, т.3 от Правилника за устройството и организацията на работа на органите на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи /ПУОРОМЕРКМЕ/, жалбоподателят е освидетелстван и е взето заключение, че се нуждае от акумулаторна инвалидна количка по т.12б, съгласно приложение № 7 към чл.40, ал.1 от Правилника за прилагане на Закона за интеграция на хората с увреждания /ППЗИХУ/. Представено е и медицинско удостоверение № 94589/23.04.2013г., издадено от Център за психично здраве [фирма], видно от което подписаният лекар-психиатър удостоверява, че за лицето към момента на прегледа не се установяват психопатологични симптоми, няма противопоказания за управление на акумулаторна инвалидна количка.

Въз основа на горното, на 09.05.2013г. жалбоподателят сезирал Агенция за

социално подпомагане чрез Дирекция „Социално подпомагане“-С., [населено място], с молба вх.№ Н6-326 за отпускане на технически помощни средства и/или медицински изделия по реда на чл.40, ал.1 ППЗИХУ - акумулаторна инвалидна количка. По повод тази молба АСП-Дирекция „Социално подпомагане“-С., сезирала РКМЕ-гр.С. с искане за изразяване на становище във връзка с това, че при изписването на инвалидната количка от ЛКК не са взети предвид изискванията на т.12 от Приложение 7 към чл.40 ППЗИХУ – да е налице увреждане, при което самостоятелното придвижване е невъзможно, както и сериозно увреждане на горните крайници, което не позволява самостоятелно използване на количките по т.12а /рингова инвалидна количка/.

Искането за становище е препратено на ТЕЛК за общи заболявания при V-та МБАЛ, [населено място], която с Експертно решение № 2978/26.11.2013г., след преглед на лицето и установено обективно състояние – болезнени и ограничени движения в тораколумбалния отдел на гръбнака и двете ТБС, значително намалена мускулна сила на двете ръце, невъзможна опозиция на палците, дава заключение, че е налице невъзможност за самостоятелно придвижване и битово самообслужване поради ампутация на десен долен крайник на ниво бедро и квадрипаретичния синдром като лицето не е в състояние да ползва рингова количка, но позволява ползване на акумулаторна количка, с придружител извън дома.

Експертно решение № 2978/26.11.2013г. на ТЕЛК е обжалвано пред НЕЛК от АСП в частта за отпускане на акумулаторна инвалидна количка, с жалба изх.№ 15-0007/13.12.2013г., заведена в деловодството на РКМЕ на същата дата. По преписката липсват данни на коя дата е съобщено експертното решение на АСП, но предвид това, че придружаващото го писмо е с изх.№ 499/10.12.2013г. – три дни преди подаване на жалбата, следва да се приеме, че жалбата, с която е сезиран ответника е подадена в срок.

След извършен преглед на жалбоподателя на 28.05.2014г. от специализиран състав на НЕЛК по ортопедични болести е постановен оспорвания в настоящото производство акт, с който е отменено Експертно решение № 2978/26.11.2013г. на ТЕЛК за общи заболявания при V-та МБАЛ, [населено място] и протокол на орт.ЛКК № 126/04.08.2013г. като е прието, че Х. И. Г. не се нуждае от акумулаторна инвалидна количка.

При прегледа и въз основа на представената медицинска документация, от ответника е установено, освен ампутацията на десен долен крайник и това, че преди една година след травма жалбоподателят е получил транскондилна фрактура на базата на остеопороза на дясно бедро, поради което не може да носи протеза. Установени са придружаващи заболявания: захарен диабет, Х., увредено зрение на ляво око, прекарана квадрипареза, увредени лумбосакрални коренчета. По отношение на ортопедичния статус на лицето е прието, че горните крайници са без ортопедични заболявания и ортопедичен функционален дефицит, обуславящ % степен на увреждане по Наредбата за медицинската експертиза /НМЕ/, приета с ПМС № 87/05.05.2010г. и обуславящи необходимост от акумулаторна количка. По повод придружаващите неврологични заболявания, фигуриращи в МЕД, е извършен консулт със специализирани състави на НЕЛК. Заключение на административния орган е следното: 1.Лумбална остеохондроза. Левостранна радикулопатия Л5-ЕС1. 2.Диабетна полиневропатия. 3.Няма мед.документи за мозъчен инсулт. Няма квадрипареза. Лицето няма неврологични заболявания, заради които да му бъде

отпусната акумулаторна количка по т.126 ППЗИХУ.

Видно от куриерска разписка на S. post на л.16 от делото, оспореното решение на НЕЛК е съобщено на жалбоподателя на 07.06.2014г., а жалбата срещу него е заведена в деловодството на административния орган на 18.06.2014г.

За изясняване на спора от фактическа страна по делото е прието като неоспорено от страните заключение на съдебно-медицинска експертиза, което съдът кредитира като обективно и компетентно изготвено. От заключението на вещото лице д-р М., изготвено след запознаване с приложената по делото документация и извършен неврологичен преглед на лицето на 07.10.2014г., се установява, че при снемане на анамнезата жалбоподателят съобщава за дългогодишно медикаментозно лечение на болки в шията и кръста по повод на рецидивиращи радикулити, слабост в горните крайници - повече в ляво, почти непрекъснати болки в ампутирания чукан на дясното бедро. От около 1 година приема лекарства за захарен диабет - 2-ри тип с променлива метаболитна компенсация. Снет е неврологичен статус: Без данни за менингеално дразнене. Черепномозъчни нерви - слепота с лявото око /стара прободна рана на окото от 1955г./, частична глухота. Отслабена мускулна сила в горните крайници и левия крак, повече в ляво, с отслабени С. в същите. Патологични рефлексии не се получават. Ограничени и болезнени движения в лявата раменна става и лявата ТБС. П. болка по хода на левия брахиален плексус. Сетивност - намалена в левия горен крайник. Походка - невъзможна самостоятелно, придвижва се с рингова количка. Висока ампутация на дясното бедро. Висши корови функции- несмутени. Обективни медицински данни за диабетна полиневропатия не са установени. Въз основа на това вещото лице заключава, че предвид данните от медицинския преглед и представената медицинска документация за гореописаните заболявания на опорнодвигателния апарат и периферната нервна система, изразяващи се в почти непрекъснати болки в ставите и гръбначния стълб, както и отпадната неврологична симптоматика в лявата ръка свързана най-вероятно с натоварването на шийния гръбнак от механичното въртене на ринговата количка, жалбоподателя изпитва затруднение за самостоятелното използване на това помощно средство.

В съдебно заседание вещото лице пояснява, че изводите му относно ортопедичния статус на лицето са въз основа на обективната медицинска документация по делото, която потвърждава извода, направен в представеното заключение. Направен е ядрено-магнитен резонанс, където са описани измененията в гръбначния стълб. Има описана коксартроза и омартроза - износване на лявата раменна става и на лявата тазобедрена става. Ортопедично заболяване посочва, че е и ампутацията на дясното бедро. Освен това в експертно решение, част от МЕД на лицето, жалбоподателят е освидетелстван за полиартроза, двустранна тежка коксартроза, квадрипареза, спондилоартроза /ошипяване на гръбначния стълб/, като това по същество е доказателство за наличие на неврологични и ортопедични заболявания. Износването на ставите на гръбначния стълб и на големите стави на крайниците затруднява движенията на лицето. Допълнителното усилие за механично придвижване на ринговата количка може да увеличи значително болковия синдром в тези стави, за който жалбоподателят съобщава при прегледа, извършен при освидетелстването. Посочва, че тези изменения предизвикват увреждане на нервните коренчета, които са доказани с електромиография, където са описани тежки аксонални увреждания на нервите на левия крак. Поради това намира, че лицето ще е силно затруднено да използва рингова количка заради описаните тежки промени в

ставите на горните крайници и левия крак. Освен това при него се наблюдава предимно възбудна нервна симптоматика – това е болката, която има в левия крак и горните крайници. Има и отпадна нервна симптоматика – свързана с мускулна слабост в лявата ръка и левия крак, т.е. липсва необходимия физически капацитет. Описаните в медицинската документация множество заболявания на жалбоподателя са дегенеративни - нямат етиология, патогенеза, лечение. Имат хронично прогресиращ ход, т.е. не се очаква подобрене на състоянието на лицето.

При така установеното от фактическа страна съдът обосновава следните изводи от правна страна:

Жалбата е допустима като подадена в преклузивния срок за оспорване, срещу акт, подлежащ на съдебен контрол, от легитимирана да го оспори страна и при наличие на правен интерес.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Като взе предвид наведените от жалбоподателя доводи и служебно, на основание чл.168, ал.1 АПК извърши проверка за законосъобразност на оспорения акт на всички основания по чл.146 АПК, съдът намира следното:

Разпоредбата на чл.24, ал.1, т.3 от Правилника за устройството и организацията на работа на органите на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи /ПУОРОМЕРКМЕ/ предвижда, че Лекарската консултативна комисия освидетелства лицата за снабдяване с медицински изделия, помощни средства, приспособления и съоръжения, като чл.23, ал.9 с.н.а. в относимата редакция, изрично предвижда, че решенията на лекуващите лекари и ЛКК се обжалват по реда на чл.112 от Закона за здравето. Съответно разпоредбата на чл.112, ал.1 ЗЗдр регламентира реда за обжалване на актовете на органите на медицинската експертиза от страна на заинтересованите лица и органи. Съгласно чл.112, ал.1, т.2 и т.3 ЗЗдр решенията на ЛКК се обжалват пред ТЕЛК, а решенията на ТЕЛК пред НЕЛК като в съответствие с разпоредбата на чл.49, ал.1 ПУОРОМЕРКМЕ Националната експертна лекарска комисия се произнася с мотивирано експертно решение, постановено от специализиран състав, определен съобразно водещата диагноза. В настоящия случай процесното решение е взето от специализиран състав на НЕЛК по ортопедични болести, определен съобразно водещата диагноза - "придобита липса на крак над коляното", като е спазено изискването по чл.18, ал.3 от Правилника в специализирания състав да бъдат включени не по-малко от трима лекари, един от които е председател на състава и изискването по чл.106, ал.2 ЗЗдр в състава да бъде включен представител на НОИ. Предвид това съдът приема, че оспореният акт е издаден от компетентен орган в пределите на предоставената му власт.

Спазена е установената от чл.59 АПК форма, доколкото ЗЗдр и чл.49 ПУОРОМЕРКМЕ не съдържат специални изисквания в тази насока. Издаденото експертно решение е в писмена форма и съдържа изискуемите реквизити. При постановяването му съдът намира, че не са допуснати нарушения на административнопроизводствените правила, които да бъдат квалифицирани като съществени и да водят до отмяната му само на това основание. НЕЛК се е произнесъл по допустима жалба срещу решението на ТЕЛК – подадена в срок и от заинтересовано лице по см. на чл.112, ал.1 ЗЗдр – Агенцията за социално подпомагане. Неправилно обаче е приложен материалният закон, което е довело и до несъответствие на процесното решение с целта на закона.

Съгласно приложимата разпоредба на чл.15, ал.1 от Закона за интеграция на

хората с увреждания /ЗИХУ/ хората с трайни увреждания имат право на медицинска и социална рехабилитация. Медицинската рехабилитация е лечебна дейност, осъществявана от мултидисциплинарни екипи при условията и по реда на Закона за лечебните заведения и на Закона за здравното осигуряване, която включва различен вид дейности, вкл. назначаване на помощни средства, приспособления и съоръжения и медицински изделия – чл.15, ал.2, т.8 ЗИХУ. "Помощни средства, приспособления и съоръжения", съгласно дефиницията на § 1, т.7 ДР ЗИХУ са пособия, предназначени от производителя да компенсират загубена или увредена функция на човешки орган, с цел увеличаване възможностите за самообслужване, за извършване на трудова и друга дейност на хората с увреждания. Редът за отпускане на целева помощ за покупка и ремонт на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия е регламентиран в раздел II на Глава пета ППЗИХУ – чл.39 и сл. Съгласно чл.40, ал.1 с.н.а. медицинските условия, експлоатационните срокове и необходимите медицински документи за помощните средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия, за които лицата ползват целева помощ, са посочени в приложение № 7. В конкретния случай изискванията за отпускане на целева помощ за закупуване на акумулаторна инвалидна количка са установени в т.12, б."б". Съгласно посоченото в приложението, в относимата към датата на постановяване на оспорения акт редакция, медицинските условия за отпускане на целевата помощ са наличие на увреждане и на горните крайници, което не позволява самостоятелното използване на количките по б."а" /рингови инвалидни колички/ и ако лицето е физически и психически годно да управлява такава количка. Необходимите документи са Медицински протокол от специализирана ЛКК по профила на заболяването, издадено от Д. /МЦ/ на област на МБАЛ, УМБАЛ, УСБАЛ или Експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК.

В настоящия случай спорен по делото е въпросът отговаря ли жалбоподателя на медицинските условия за отпускане на целева помощ за закупуване на акумулаторна инвалидна количка.

Съгласно чл.64 от Наредбата за медицинската експертиза /НМЕ/ критериите за оценка на трайно намалената работоспособност /вида и степента на увреждане/ са еднакви независимо от повода, за който се освидетелства лицето /пенсиониране, социално подпомагане, освобождаване от такси и данъци и др./. Поради това съдът приема, че при преценката за наличие или не на медицинските условия за отпускане на целева помощ за едно или друго помощно средство по см. на ППЗИХУ, специализираният състав на НЕЛК следва да вземе предвид характера на увреждането, динамиката на неговото развитие и възможностите за възстановяване на работоспособността, в съответствие с изискването на чл.69, ал.1 НМЕ.

В обжалваното Експертно решение № 0379/28.05.2014г. на НЕЛК, изрично е записано, че са установени от медицинските изследвания и представените документи, освен ампутицията на десен долен крайник на ниво бедро-горна трета, придружаващи заболявания - захарен диабет, хипакузис, прекарана квадрипареза, увредени лумбосакрални коренчета. При извършения преглед на лицето на същата дата – 28.05.2014г., е прието, че не е налице

ортопедично заболяване и ортопедичен функционален дефицит на горни крайници, обуславящи необходимост от акумулаторна инвалидна количка. Проведена е консултация и със специализиран състав на НЕЛК по неврологични болести, като е констатирана въз основа на Е., дистална полиневритна увреда на изследваните нерви на долен ляв крайник. В заключението е прието, че жалбоподателят има диабетна полиневропатия, но няма неврологични заболявания, заради които да му бъде отпусната акумулаторна количка по т.12 б. "б" ППЗИХУ.

От съдържанието на мотивите към решението е видно, че решаващият състав на НЕЛК не е взел предвид и не е обсъдил документацията във връзка със заболяванията на освидетелстваното лице, въпреки че такава се съдържа в голямо количество в медицинското му досие. Не са извършени изследвания и не са взети предвид извършените такива, с изключение на една епикриза от ВМА № 22060/06.08.2013г. и електромиографско изследване /Е./, в противоречие с разпоредбите на чл.50, ал.1 ПУОРОМЕРКМЕ във вр. с чл.62 и чл.69 НМЕ. Съгласно първата разпоредба НЕЛК се произнася въз основа на медицинската и друга документация, а според чл.62 НМЕ степента на увреждането/степента на трайно намалената работоспособност се определя въз основа на подробна клиничко-експертна анамнеза, задълбочен клиничен преглед, насочени лабораторни и функционални изследвания и данните от наличната медицинска документация, даващи представа за функционалното състояние на заболялия орган и организма като цяло, в какъвто смисъл е и разпоредбата на чл.69, ал.1 НМЕ, изискваща органите на медицинската експертиза да се съобразят с характера на увреждането, динамиката на неговото развитие и възможностите за възстановяване на работоспособността/степента на увреждане.

Видно от мотивите на експертно решение № 2978/26.11.2013г. на ТЕЛК, отменено с обжалваното решение, по отношение на двигателните функции е констатирана значително намалена мускулна сила на двете ръце и невъзможна опозиция на палците. Тази констатация се подкрепя от съдържащите се в медицинското досие амбулаторни листове, епикриз и изследвания, установяващи тежки промени в ставите на горните крайници и левия крак. Наличието на функционален дефицит се потвърждава и от приетото, неоспорено от страните, заключение на съдебно-медицинската експертиза. От последното се установи по делото, че вследствие на множеството заболявания на жалбоподателя, е налице предимно възбудна нервна симптоматика – болков синдром в левия крак и горните крайници и отпадна нервна симптоматика – свързана с мускулна слабост в лявата ръка и левия крак, т.е. липсва необходимия физически капацитет. Описаните в медицинската документация на жалбоподателя множество заболявания, според вещото лице са дегенеративни – нямат лечение и имат прогресиращ ход, при който не се очаква подобрене на състоянието на лицето. Това, ведно с възрастта на лицето, означава регрес на функционалните му възможности.

Изложеното, ведно с приложеното в медицинското досие удостоверение № 94589/23.04.2013г. за психичното състояние на жалбоподателя, установяват наличие спрямо него на медицинските условия за отпускане на целева помощ

за акумулаторна инвалидна количка по т.12, б.“б” от Приложение № 7 към чл.40, ал.1 ППЗИХУ. Като е приел обратното, административният орган е постановил административния акт в противоречие с материалноправните разпоредби, което обуславя неговата незаконосъобразност.

Несъстоятелно и в противоречие със забраната на чл.3 ЗИХУ за осъществяване на пряка или непряка дискриминация по отношение на хората с увреждания, е изразеното от ответника становище по същество на спора, че жалбоподателят има установени 98% ТНР с чужда помощ, което дава възможност за използването на рингова количка с придружител и следователно по отношение на него не са налице медицинските условия за отпускане на акумулаторна инвалидна количка. Напротив, целта на ЗИХУ, изразена в чл.2, е на хората с увреждания да бъдат създадени най-благоприятни условия за самостоятелен и независим живот, като един от начините е чрез предоставяне на помощни средства, приспособления и съоръжения, които в максимална степен да отговарят на техните потребности. С оглед изхода на спора разноски на ответника не следва да се присъждат, а жалбоподателят не е направил такова искане. На основание чл.78, ал.6 ГПК, приложим по силата на препращащата норма на чл.144 АПК, ответникът следва да бъде осъден да заплати по сметка на Административен съд София-град разноските по назначената съдебно-медицинска експертиза в размер на 100 лева.

Предвид изложеното, Административен съд София-град, Второ отделение, 40-ти състав, на основание чл.172, ал.2 АПК

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на Х. И. Г. Експертно решение № 0379 от зас. № 069/28.05.2014г. на Националната експертна лекарска комисия – специализиран състав по ортопедични болести.

ОСЪЖДА Националната експертна лекарска комисия да заплати по сметка на Административен съд София-град сумата в размер на 100 /сто/ лева, представляваща разноски по делото.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му чрез Административен съд София-град пред Върховния административен съд.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 АПК.

Съдия: